

25884

CLAN MEDUNARODNE ORGANIZACIJE — FIBEP
pres-kliping • press-clipping

(Osnovano 1952. godine)

JUGOSLOVENSKA NOVINSKA
AGENCIJA DOKUMENTACIJE
NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95,
Tel. 621-578 — Ziro račun — Current Account: 60801-603-15330

Isečak iz lista
Newspaper cutting

VJESNIK
ZAGREB

29. De 1979, 11618, 11.

IZLOŽBE

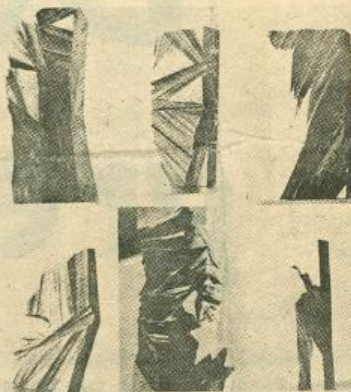
Sazdati ili razoriti oblik

**Skulpture makedonskog
umjetnika Petra Hadži
Boškova u galeriji »Forum«**

Suvremena makedonska skulptura iskazuje se u opusu Petra Hadži Boškova radikalnim otklonom od tradicije. Idiomaticki oslonjen na modernu apstraktnu skulpturu ovaj skopski umjetnik pokazao je na zagrebačkoj izložbi moguća područja izgovora unutar jednog jedinstvenog jezika. U terakotama lopatastih oblika kipar tretira materijal kao plastičku datost uvodeći u vidno polje motrilaca bogatstvo njegovih izvornih struktura, ali istodobno zarezima i prerezima cilja i na psihološko djelovanje skulpture. Primarnu formu kugle Hadži Boškov najprije kalupira da bi je zatim podvrgnuo svjesnom razgrađivanju. Ovo rasprskavanje mase i njeno unutarnje raslojavanje namjerno je provedeno, kao što je u njegovim metalnim skulpturama erozija materijala tražena da bi ideja bila što izraženija.

Pored terakota Hadži Boškov je izložio i nekoliko malih skulptura od polikromirane gline. Prekrivanje unutrašnjih raslojavanja bojom urodilo je čistim dekorativnim ritmom apstraktnih oblika: rasprskavanje materijala prevedeno je u tim djelima u adiciju geometrijskih kriški rotacionih masa kugle, a cijela ta kolekcija podsjeća na suvremene polikromne objekte od plastičnih materijala gigantskih razmjera koji u prostoru djeluju, prije svega, svojim mastodontskim protegama i anonimnim visokoulaštenim ploham.

Izvorniji je Petar Hadži Boškov u svojim bronzetama i aluminetama: to su vertikale koje rastu na osnovama stepeničastog ritma zasjeka. Oštrina bridova sugerira otpornost i tvrdoću materijala. Izdizanje ovih skulptura po vertikalnoj osovini daje im izgled krhkosti i lomnosti strukture, ali one u svojim smionim ritmi-

Petar Hadži Boškov: Male skulpture,
1978.

čkim pomacima rastu pouzdano u prostoru, ustremljuju se uvis i razvijaju bogatu i dinamičnu kompoziciju u ograničenoj masi materijala.

U bronzetama i aluminetima Hadži Boškov je napustio svaku vezu s organskim svijetom (možda zato ta skulptura i zrači nekom prkosnom nepristupačnošću?); materijal od kojeg oblikuje kristalizira se do gotovo apstraktnih sustava. Nije međutim skulptorova nakana razoriti prirodni oblik, jer on upravo u ovom ciklusu izranja na površinu kao otisak geo-tektonskih pomaka materije. Hadži Boškov sam ističe sukob konstruktivnog i destruktivnog principa kao važnu činjenicu koncipiranja forme i sve to nastoji opravdati dubljim unutarnjim, psihološkim porivima. Deantropomorfizirajući svaki oblik, razbijajući ga na kristalini element on samo priprema teren na kojem će sazdati novi sistem oblika koji će svjedočiti o njegovu konceptu forme. Površinski reljef alumineta i bronzeta, međutim, izražava pored zakonomjernosti razvijanje svoje materijske strukture i unutarnje društvene tenzije.

VLADIMIR MALEKOVIĆ